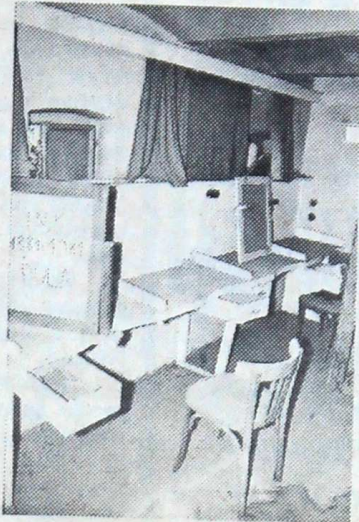

PULSKI OMLADINSKI ŽURNALIN
PET O'PET
BROJ 11.
OŽUJAK '89.

1.500 DINARA

in dis number:
ARENA
in KAZALIŠTE
EEZ

intervju:
GREGANOVIĆ
JURKOVIĆ
JUTRA POEZIJE
strip:
TELAMON

GLASILO

OPCINSKE ORGANIZACIJE SSOH PULA

ISTOKOŠA

SAJAM INTELEKTUALNIH BUHA

O POLOŽAJU JUGOSLAVIJE U EVROPSKOM PROSTORU DVA PROSJEČNA JUGOSLAVENA IMAJU TRI RAZLIČITA MIŠLJENJA, KAO I O MNOGIM DRUGIM PITANJIMA.

Jugoslavija će početkom svibnja dobiti jedno sasvim novo Predsjedništvo. Kako sada stvari stoje, zbog naših unutrašnjih nesuglasica, u njemu će se naći i ljudi koji nemaju naročitog iskustva u međunarodnoj politici, a vjerovatno ni posebnih afiniteta prema njoj. Nakon lidera koji su bili na čelu pokreta od Beograda do Hararea mi pokretu nudimo četiri predsjedavajuća.

Ideja o ujedinjenju Evrope ima dugu povijest i datira iz četrnaestog stoljeća kada se Pierre Dubois zalagao za »ujedinjeno kršćanstvo« i predložio stvaranje Evropske konfederacije kojom bi upravljao Evropski savjet »mudrih iskustvenih i uglednih ljudi«. Od tada pa na ovamo ona je manje više stano prisutna i isticana od lidera i mislilaca evropskih zemalja.

Krleža je 1961. godine pisao: »Novo u Evropi danas može da bude međunarodno, nadnacionalno, a sve ostalo je stara krama pak tamo i spada, na sajam intelektualnih buha!«

Što je to novo na zapadu Evrope? Evropska zajednica prolazi kroz pažljivo koncipiranu preobrazbu, kroz proces ekonomske i političke unifikacije koji će 1992. godine biti zaključen formiranjem jedinstvenog tržišta »dvanaestorice«, a potom, predvidivo, stvaranjem političke unije.

Gravitaciona moć evropskog prostora za evropske zemlje je u porastu i ništa prirodnije od postavljanja pitanja o položaju Jugoslavije u tim procesima. O ovom kao i o mnogim drugim pitanjima dva prosječna Jugoslavena imaju tri različita mišljenja. Na jednoj strani su oni koji predlažu što hitnije uključivanje u Evropsku zajednicu kao jedino rješenje svih naših nevolja i »u ovom času jedini izlaz za posvađanu Jugoslaviju« (Slavko Goldštajn). A na drugoj strani su oni koji svako povezivanje s Evropom gledaju s podozrenjem. Pa tako u bezazlenom koketiranju s Evropom putem Radne zajednice Alpe – Jadran vide pokušaj obnove austrougarske, oživljavanja »Mittel Europe«. Pokušaj penetracije na zapad, stvaranje nove »katoličke koalicije« i tko zna što još.

TOLIKO SMO SE »ZAKRČILI« DA VIŠE NE DOZVOLJAVAMO SVOM RAZUMU DA SE RAZVIJE I DA TRAZI NEKE NOVE PUTEVE. DE-DOGMATIZACIJA JE KOD NAS POSTALA CIVILIZACIJSKO PITANJE.

Rasprave o ulasku u evropsku integraciju nisu preuranjene ni lišene smisla, a zavise, prije svega, od unutrašnjopolitičkih uvjeta, a manje od međunarodnih ograničenja koja su u posljednje vrijeme ionako sve labavija.

Vrata su doduše zatvorena tvrdi Marijan Korošić. Imamo najnestabilniju privredu zapadno od Dunava s najvišim stupnjem protekcionističke zaštite i najrazvijenijim administrativnim reguliranjem, najvišu inflaciju i stopu nezaposlenosti, najveći vanjski dug po stanovniku i najsporiji rast u Evropi koji će takav ostati bar još nekoliko godina. Međutim, nije pogrešno početi od nemogućeg i pretvoriti ga u neizbježno.

Dogmatičari suprotstavljaju nesvrstanu orijentaciju Jugoslavije i orijentaciju suradnje s Evropom. Politika nesvrstavanja nas nikad nije odvajala od suradnje s Evropom, naprotiv, Jugoslavija je uvijek poklanjala veliku pažnju suradnji s Evropom u kojoj imamo 60 diplomatsko-konzularnih predstavništva. Malo je evropskih zemalja te veličine i ekonomske snage koje ih toliko imaju.

Evropa u robnoj razmjeni Jugoslavije sa svijetom učestvuje sa 77,3 posto, dakle to je više od tri četvrtine ukupne robne razmjene. Naše je turističko područje kao što je poznato, upravo ovisno o turistima iz tih zemalja, posebno SR Njemačke odakle dolazi 40 posto inozemnih gostiju. Pa i dvije trećine naših dugova odnose se na dug evropskim zemljama.

U zahtjevima za drugačijim ekonomskim odnosima sa Evropom očituju se u određenom smislu i neke političke tendencije. Evropski impulsi se veoma sporo šire od zapada zemlje prema istoku. Uključivanje u integracije postaje prije svega ideološko, a ne ekonomsko pitanje. Pritom se uspostavlja začarani krug iz kojeg naše rukovodstvo državno već godinama ne nalazi izlaza. To su dogmatske blokade u glavama naših političara, naša invalidnost i konkurentna nesposobnost, u privredi, strah dijela stanovništva od tržišnog privređivanja i izlaska iz autarhije koja je trajala više decenija, slabo interesiranje zapada za ekonomski kompromitovanu i bolesnu, a još uvijek i uglavnom autoritarnu Jugoslaviju.

Paradoksalno je da je jugoslavenska vanjskopolitička aktivnost u Evropi nakon značajnih impulsa počela osjetno slabiti.

Za razliku od zemalja zapada i Istoka, koje su iskoristile šanse koje je pružio proces Konferencije o evropskoj sigurnosti i suradnji, težeći širenju odnosa i razbijanju barijera, otvorena Jugoslavija kao da se nije snašla. To je svakako, i rezultat refleksa unutrašnjeg stanja odnosa, ali bez obzira na to trebalo bi tražiti puteve nove aktivizacije.

Smišljenim inicijativama Jugoslavija bi trebala tražiti mogućnosti da se ponovo vrati u središte evropskih zbivanja da pomogne sve procese koji vode jačanju evropskih odnosa i da na toj osnovi učvrsti svoje mjesto u Evropi. Evropa kao cjelina ostaje nezaobilazno područje u kojem žive jugoslavenski susjedi, gdje djeluju blokovske strukture i gdje se, istodobno, pruža najšira mogućnost za realizaciju svestrane suradnje.

Aktualna ekonomska i politička kriza kroz koju prolazi Jugoslavija je postavila na dnevni red mnoga dosad »nedodirljiva« pitanja. Jedno od njih je i potreba kreativnog pristupa problemima jugoslavenske vanjske politike.

Nesvrstanost u vremenu koje dolazi ostaje kao bitna dimenzija jugoslavenske vanjske politike. To je vezano uz unutrašnjo-politički razvoj, kao i nastup Jugoslavije u svijetu. Narednih nekoliko godina Jugoslavija će igrati ulogu predsjedavajućeg u pokretu, čime je porastao njen ugled i međunarodni rejting. Nesvrstanost je posljednjih godina doživjela značajne promjene i brojne mjere utjecale su na položaj nesvrstanih u svijetu. U prvom redu iz pokreta je nestao niz vodećih aktera koji su svojom sposobnošću i filozofijom promišljanja dali nezaboilazan doprinos politici i pokretu nesvrstavanja. Nestanak tih velikih lidera sa svjetske političke scene posebno se osjetio u godinama koje su nadošle, kada su i novi veliki problemi političke i ekonomske prirode još više otežavali mogućnost zajedničkog djelovanja nesvrstanih.

Po ustaljenom principu jednogodišnje rotacije na čelu Predsjedništva SFRJ, u mandatu u kojem će naša zemlja biti na čelu pokreta nesvrstanih, čak četiri jugoslavenska predsjednika Predsjedništva trebala bi se izmjeniti na toj funkciji.

Prvi i posljednji na toj bi se funkciji nalazili nešto manje od godinu dana. Cijeli problem postaje izrazitiji time što Jugoslavija početkom svibnja dobiva jedno sasvim novo Predsjedništvo. Kako sada stvari stoje, zbog naših unutrašnjih nesuglasica, u njemu će se naći i ljudi koji nemaju naročitog iskustva u međunarodnoj politici, a vjerovatno ni posebnih afiniteta prema njoj. Nakon lidera koji su bili na čelu pokreta od Beograda do Hararea mi pokretu nudimo četiri predsjedavajuća. Da stvar bude teža Budimiru Lončaru, sadašnjem sekretaru za vanjske poslove, isteći će dvogodišnji mandat.

Takav položaj prvog čovjeka pokreta i njegovog ministra vanjskih poslova, sasvim sigurno nije dobar ni za pokret, ni za zemlju koja je na čelu pokreta.

Tu su još neriješena pitanja odnosa sa Izraelom, Južnom Korejom, zatim način pripreme i selekcije diplomatskih kadrova i mnoga druga.

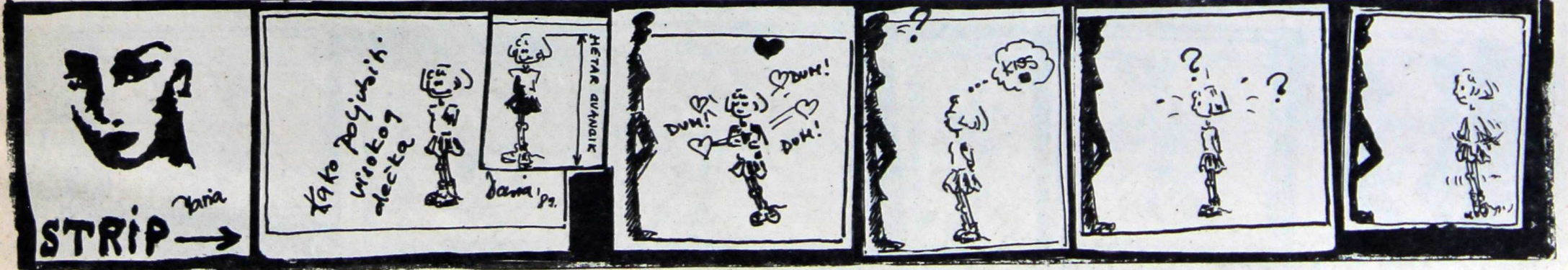
Odnose sa našim susjedima još uvijek doživljavamo poput nužnog zla, slijedeći drevnu izreku da brata i susjeda ne možeš birati. Balkanska konferencija je otvorila mnoga pitanja, ali veoma malo doprinijela na rješavanju konkretnih problema. Neriješena pitanja 750 000 Makedonaca, Slovenaca, Srba, Hrvata i Muslimana koji u susjednim zemljama još uvijek predstavljaju trn u oku dobrosusjedskih odnosa. U socijalističkoj monarhiji Rumuniji koja razvija socijalizam Polpotovskog tipa osporavaju se osnovna prava našim nacionalnim manjinama.

To su naravno, samo neka od pitanja koja se odnose na promišljanje o budućnosti jugoslavenske vanjske politike. Jugoslavija je po mnogo čemu specifična zemlja i njezin razvoj tekao je u znaku mnogih pozitivnih i negativnih osobitosti koje su pomagale ili odmagale realizaciju postavljenih planova. U sadašnjem trenutku za vanjsku politiku važno je da bude svjesna mjesta Jugoslavije u svijetu koje ne treba niti preuveličavati niti potcjenjivati jer objektivne datosti u međunarodnim odnosima vrlo brzo pokazuju pravo stanje stvari.

Toliko smo se zakrčili da više ne dozvoljavamo svom razumu, svom intelektu da se razvije i da traži neke nove puteve. Dedogmatizacija je kod nas postala civilizacijsko pitanje.

Nadam se da nisam upao u zamku lažne objektivnosti, jer je to najgori način, pravi izbor i najsigurnije sredstvo da se bude dosadan.

MILODRAG ČERINA

PREDSJEDNIK SSO JUGOSLAVIJE

smile!!!

U BUDUĆNOSTI, AKO BUDEMO IMALI SREĆU DA ŽIVIMO U LEGALIZACIJI POLITIČKOG PLURALIZMA I SLOBODE NA TOM OSNOVU, SSO KAO ŠTO JE OVAJ DANAŠNJI NEĆE POSTOJATI.

PARTIJA MOŽDA JEST NAJJAČI DJEČAK U ULICI, ALI IMA DVIJE LIJEVE RUKE. ON MOŽE PRETUČI DJEČAKE U ULICI, ALI NE MOŽE NIŠTA DRUGO URADITI. ZAŠTO? ZATO JER USTAVNO NIJE U TOJ ULOZI.

mogao upotrijebiti onaj tvoj pri-govor. Oni vrlo malo brinu za propagandu onog što rade i mislim da tu prave grešku. Znam samo da ima indicija ozbiljnih prijedloga u obliku slobodne demokratije, pluralističkog društva, itd. ali se bojim da oni na tim prijedlozima neće moći ustrajati ako s tim ne idu dovoljno jako u javnost jer će jednostavno druge strane biti jače. Mogu da kažem da su se oni dosta dobro snašli u toj situaciji.

PET: Koliki je utjecaj na njihov rad imala politika koja dolazi iz Srbije?

GREGANOVIĆ: Kultura javnog dijaloga je na istoj razini kao i kultura političkog dijaloga. Jedni kažu da je to revolucija, a drugi da je populizam. Na toj razini se ne može ozbiljno razgovarati o bilo kojoj društvenoj situaciji, a kamoli o toj. Trebalo bi preći na konkretne analize, podržati ono što misliš da je dobro, a analitički odbaciti ono što misliš da je loše. Ne treba stvari paušalno ocjenjivati. To je svađa, to nije dijalog i to fali i jednoj i

drugoj strani. Na taj način se ti procesi ne mogu razumjeti niti se njihova energija može produktivno usmjeriti. Samo se stvara negativna politizacija. Ne samo tamo već i u drugim dijelovima zemlje. To je kratkovidnost. Zato treba treća pozicija. Zato treba stati iznad te igre. Čim zahtijevaš ostavku općinskog komiteta ti uspostavljaš partiju na vlast. U tvom političkom djelovanju tebe ne smije brinuti partija. Ti moraš ići na skupštinu. Skupština mora biti kriva. Ti ne smiješ ni da spomeneš partiju.

PET: Za kraj. Da li situaciju u SSO zorno prikazuje primjer kada je predsjednik pulske Općinske konferencije Jurković zamolio prisutne u sali da ne puše, a onda vidjevši da pušiš i ti dodao da se to ne odnosi i na tebe?

GREGANOVIĆ: Smijeh. – Nije to baš najspretnije izveo.

Branko je naravno ugasio cigaretu.

DRAŽEN MAJIĆ

PET: U zemljama parlamentarne demokratije svaki pa i najmanji političar izlaže svoju političku i stručnu karijeru. Reci nam ti nešto o svojoj.

GREGANOVIĆ: Ja sam posredno ušao u politiku 1984. godine kada sam postao odgovorni urednik »Katedre«. Novembra 1985. postao sam predsjednik Univerzitetske konferencije. 1986. sam postao neprofesionalni član republičke Konferencije, a 1988. u februaru profesionalni član predsjedništva SSOJ, te juna, 1988. predsjednik predsjedništva SSOJ. Prije 1984. bukvalno se nisam ni u kom obliku bavio politikom. Što se tiče školovanja, fali mi diplomski rad da bi završio ekonomski fakultet.

PET: Velik dio, predavanja si posvetio političkom pluralizmu. Kojoj bi se ti partiji pridružio kad bi npr. živio u Italiji?

GREGANOVIĆ: Ne poznam dobro političku situaciju u Italiji, ali moguće da bi to bila KP Italije.

PET: Tvoja baza je nedavno organizirala konferenciju Radikalne stranke na Bohinju. Kako to da te nije zanimalo da svratiš tamo pošto si u to vrijeme bio u Ljubljani?

GREGANOVIĆ: Nisam bio u takvoj situaciji.

PET: Što misliš o Botteriju, Mladini, Janši i ljubljanskom procesu?

GREGANOVIĆ: Mislim da u Mladini svoj posao obavljaju vrlo profesionalno što ne znači da ga ne mogu obavljati još profesionalnije. Što se tiče Janše, mislim da nijedan pojedinac ne može imati apriorno povjerenje u institucije ove zemlje. To se desilo i s vojnim sudom i sa sudskim sistemom u cjelini. Odras toga je i ljubljanski proces i događanja oko njega. Nadam se da će na osnovu toga gorkog iskustva započeti jedna ozbiljnija rasprava o pravnom sistemu Jugoslavije i uloziti sudstva u odnosu između civilne i državne strukture kao i o položaju vojske unutar državne strukture.

PET: Da li te bilo strah dok si pratio 20. sjednicu tj. da li te plašio nivo razgovora čelnih ljudi jedine partije ove zemlje?

GREGANOVIĆ: Nije me bilo strah jer praktično svaki dan radim s njima. Ono što čovjek osjeća u ovom trenutku je malodušnost i ogorčenje.

PET: Znači od 21. sjednice ne možemo očekivati ništa drugo?

GREGANOVIĆ: Ne.

PET: Zašto onda niko od političkih čelnika ove zemlje nema snage reći popu pop, a bobu bob?

GREGANOVIĆ: Na koga tu misliš?

PET: Na Miloševića, Trifunovića i tu ekipu.

GREGANOVIĆ: Ne znam zašto ljude toliko brine taj Milošević i taj Trifunović. Oni samo rade svoj posao. Vrijeme je da i neko drugi počne da radi svoj posao onako kao što ga oni rade. Od programa zavisi ko će stati i za koga, tj. čiji će program biti zanimljiviji.

PET: Stvar je u tome što oni nemaju program, barem ne javni.

GREGANOVIĆ: A tko u Jugoslaviji ima program? Niko ga nema. U tome i jeste problem.

PET: Koliki je utjecaj razvijenosti jugoslavenskih republika na njihove stavove i koliki je utjecaj blizine Evrope?

GREGANOVIĆ: Razvijenost nema direktnog utjecaja. Ono što ima utjecaj je mogućnost neposredne komunikacije s razvijenim svijetom. Igram slučaja veću mogućnost je imala Slovenija. To nikad u ovoj zemlji nije sistemski bilo stimulirano.

PET: Koliki je onda utjecaj naroda na stavove njegovih predstavnika?

GREGANOVIĆ: Narod formalno ima predstavnike u skupštini, ali nema mehanizme preko kojih bi mogao neposredno utjecati na to tko će ga tamo predstavljati činom glasanja. Toga nema.

PET: Često spominješ »treću poziciju«. Što to znači?

GREGANOVIĆ: Znači da se sve mjeri istim mjerilom, a ne da se svrstava u jednu, drugu ili treću ekipu u pogledu današnjih aktualnih dnevno-političkih pitanja. Treba stati u poziciju novog sistema, novog modela, novih odnosa, a ne osavremenjivati staru paradigmatu. Znači da ne treba igrati što bolje unutar starih pravila igre nego današnju situaciju ocjenjivati s pozicije novih pravila igre a to su slobodni izbori, pravo na mandat, statuti odgovornosti i skupštinska vladavina. Po tim kriterijima treba mjeriti današnju situaciju i moram da ti kažem da ni jedan od onih koji su sada na političkoj sceni ne bi dobro prošao. Oni koji su sada na sceni, a ne nude ove kriterije ne mogu me ubijediti da nisu naučili ostati na vlasti i slijedećih 40 godina. Pošto se ja ne plašim slobodnih izbora ne znam zašto ih se oni plaše.

PET: Da li i u neposrednom kontaktu s njima zastupaš te stavove?

GREGANOVIĆ: Zar si ikada u to sumnjao?

PET: Do danas jesam.

GREGANOVIĆ: Pa evo sad imaš realniju osnovu za razmišljanje. Treba reći da su privatni kontakti jedno, a profesionalni drugo. Problem ovog posla je što ti u sve najintimnije i najprivatnije sfere počinje ulaziti profesija i obično čovjek koji radi taj posao ne želi mnogo da se sastaje s tim ljudima po kuloarima.

PET: Koga danas predstavlja omladinska organizacija ovakva kakva jest?

GREGANOVIĆ: Ona po svojoj institucionalizaciji i položaju u sistemu igra ulogu predstavljanja autoriteta. Problem je što više autoriteta nema pa ona predstavlja samu sebe.

PET: Član omladinske organizacije se postaje s 14 godina. Da li dijete s 14 godina može imati neko političko mišljenje?

GREGANOVIĆ: Ne bi ga trebalo imati.

PET: Meni na faksu uvjetuju upis semestra plaćanjem članarine za SSO, iako sam im rekao da ne želim biti član te organizacije?

GREGANOVIĆ: Nikad se nisam slagao s tim. To je nastupanje s pozicije partije na vlasti. Zato ja kad govorim o partiji govorim o društvenom odnosu a ne o SK. Elementa partijskog ponašanja ima i u porodici i u školi i u SSO. Ovaj primjer je sasvim tipičan.

PET: Da li ti plaćaš članarinu?

GREGANOVIĆ: Ne. Nikad je nisam ni plaćao.

PET: Zašto SSOJ ne poseže za nekim propagandnim akcijama u angažiranju omladine?

GREGANOVIĆ: Tu si ti neinformiran. Imam mnogo problema s novinarima koji ne poznaju organizaciju s čijim predsjednikom žele razgovarati.

PET: Ja u Puli nisam primjetio neku akciju koja bi me ponukala da postanem član te organizacije.

GREGANOVIĆ: Čuj pa ti poznaješ Mladinu, poznaješ radikale, to je propaganda.

PET: Dobro to je u Sloveniji. Kakva je situacija općenito gledano?

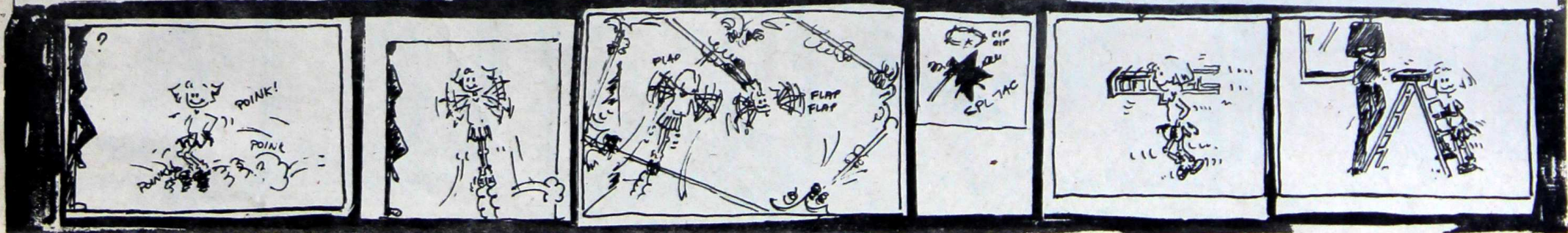
GREGANOVIĆ: Općenito se ne može govoriti jer je ta organizacija jako heterogena. Njeni su dijelovi jako različiti, a to što se obično ne pribjegava propagandi je zato što se nema šta propagirati.

PET: Na to sam i mislio. Reci mi da li većina članova predsjedništva konferencije SSOJ razmišlja na ovaj način?

GREGANOVIĆ: Na ovaj način razmišlja vrlo malena manjina. To ukazuje na to kakvo je realno stanje, a ne na to da li je moje mišljenje dobro ili njihovo loše. Ne treba miješati različitost mišljenja s vrijednosnim ocjenama. Neko mora da započne. Tako je bilo i tako će biti. To je tautologija. Nešto se novo mora dogoditi unutar starog.

PET: Što misliš o današnjem angažmanu crnogorske omladine?

GREGANOVIĆ: Možda čudno zvuči ali ja vrlo malo znam o tome šta se tamo događa. Nedavno smo imali neku emisiju i pozvali smo i Ljubišu Stankovića. Nije došao. Ocijenio je da nije u mogućnosti da dođe. Tu bi se

ARENA

IVICA
Oni su izvorno u tzv., sada operiramo tim terminom, KAZETAMA, funkcionalno prije dvije tisuće godina, tu postojali. Takvi se zidovi sa takvim prostorima, mnogo višim zidovima, vide danas u Koloseumu – u Rimu. U Koloseumu ne postoji neki moderan novi krovčić. Zaista, htjelo se u ovoj tzv. utilitarnoj koncepciji revitalizacije, da ti zidovi već kad su dignuti, da bi ilustrirali posjetiocu ili znanstveniku zid koji ide gore, da se u njihov interpolira i sadržaj koji bi bio, ustvari, nužan i potreban na ovome ophodu, za opsluživanje turista i posjetitelja, da bi se na taj način ukinule i makle neuralgične crvene tačke; to smo mi ovako tehnički nazivali sve barake i barakice u kojima su se nekad nudili sladoled, piće itd. . .

IVICA
Sladoled i piće? Nije li to ipak u nekakvom kontrastu, u nekakvom sukobu sa spomeničkim karakterom ARENE?!

IVICA
Pa, mislim da ne; jer svi amfiteatri i svi spomenici kulture i dan-danas u mnogo vulgarnijem smislu, od Akropole pa do Francuske, Sjeverne Afrike, opslužuju ljude baš u tim, kako bi rekli karuselima. . .

MARINA
Ja sam čula da je čak oko 8000 m³ kamenih blokova ugrađeno u taj vanjski zidni plašt, ali isto tako sam čitala da su posebno 16. . . 17. . . 18. . . stoljeće bili opasni za ARENU, da ju se htjelo demontirati i prenijeti s one strane Jadrana?

IVICA
Jest. Sudbina. Kao nekom slučajnošću nam je ipak Arena ostala do današnjeg dana. Velike neprilike su joj prijetile. Prvo, rekao sam ti da je ona stoljećima služila kao kamenglom, a bilo je i sistematskih planova da se ona jednostavno razmontira i upotrijebi u nekakve kao bolje svrhe. Bila je jedna ideja talijanskih vlasti u 16. st. kad su je oni željeli razmontirati i opet je namontirati, to je nekakva američka ideja, vidiš, još u 16. vijeku i namontirati je u Veneciju da bi tamo bila kao simbol veličine venecijanske republike. Ali dobro, bio je nekakav pametan političar, tko zna iz kakvih razloga, to je bio izvjesni Gabriele Emo, jedan senator venecijanski, koji se usprotivio senatu, pobunio se protiv toga i izgleda da je uspio staviti nekakav VETO, tako da je Arena ostala sačuvana. Gradani Pule su mu čak jednu spomen-ploču digli na vrhu Arene, tamo na onoj kuli, u znak zahvalnosti.

IVICA
Ali dobro, ipak sama ideja, ići razbijati antičke temelje jednoga objekta da bi se dobio jedan restoran!

ATILIO KRIZMANIĆ
Jeste. To je jedan kompromis, jel, da bi se moglo sredstva koristiti pored toga i u očuvanje izvorne konstrukcije Amfiteatra. Na taj način mi smo ipak od '84. do '86. godine konsolidirali dobar dio konstrukcije koji je bio jako dotrajaao baš u tom dijelu Amfiteatra.

IVICA
U ovome trenutku kada razmislite, da li mislite da se taj kompromis, ta destrukcija, ipak je zovem destrukcijom, da li se isplatila? Da li sada možda drugačije razmišljate?

ATILIO
Ja mislim da se isplatila. Ja danas drugačije ne razmišljam i mislim da se sve to što je napravljeno, ako se želi izvornost Amfiteatra, može vrlo lakō vratiti zatvaranjem, ovaj, zatvaranjem. . .

IVICA
Dobro zar u Amfiteatru nisu postojali neki prostori koji su se mogli izvorno obnoviti umjesto da se uzme, ovaj, kompresor i da se moraju razbijati ti temelji. . .?

ATILIO
Zašto? Romanički zid, gotički zid, barokni ili ne znam koji drugi se može bušiti. To je napravljeno u Dubrovniku, to je napravljeno. . .

IVICA
Je li se mora napraviti, ako je potrebno za neku instalaciju. . .

ATILIO
. . . onda zašto vi kažete da se tu nije moralo napraviti? Zašto?

IVICA
Uolikoj mjeri? Zato što se nije moralo!

ATILIO
Otkuda? A tko je rekao da se nije moralo?

IVICA
Ako je negdje nužno da se provuče radi funkcioniranja neke zgrade neka instalacija, ako je nužno da bi posjetilac mogao doći do nekog spomenika, naravno da ćemo probiti kroz neki autentični zid neka vrata, ali ipak probiti 10, 12 ili 14 autentičnih rimskih temelja da bi dobili gostionicu, malo mi smeta. . .

ATILIO
Malo isto tako meni smeta na nekim dijelovima. . .

IVICA
. . . da malo!?

ATILIO
. . . međutim, pošto je taj dio u suterenskom redu bio dosta destruiran i zapravo devastiran i već otvoren, jer mi nisamo jako puno zemlje između tih zidova. . .

IVICA
. . . da, ali na drugačiji način. Koršteno je tako da su bili otvarani ovi zidovi tu. . .

ATILIO
Ne nisu bili otvarani. To je bilo zatvoreno. Tu je falilo dosta blokova, međutim, tu je bilo improviziranih konstrukcija, tu je bila trafostanica, kolektor kanalizacije, gore iznad toga su bili nekakvi boksovi za WC, recimo za potrebe predstava itd. A kioskova što su tu bili, tu su bila skladišta Arheološkog muzeja, onaj kiosk, ako se sjećate, tu baš na kraju, je bio, ovaj, bila je trafostanica improvizirana sa nekakvom betonskom pločom, sa nekakvim ljeperkama itd. To sve skupa izgleda nikome nije smetalo. To što je nagrdivalo Amfiteatar.

IVICA
Spomenik mora funkcionirati. Arena mora funkcionirati čak sa svim svojim masovnim sadržajima. Ali, lijevo i desno od Arene po njezinoj podužnoj osi, samo kopernikanski obrat, ne moram gledati u Arenu, lijevo i desno imamo praktično prazne prostore koji su neiskorišteni. Mislim da su tamo mogućnosti za sve ove sadržaje koji su tu bili potrebni da ih se lijepo uklopi unutar.

ATILIO
Jeste. I mi razmišljamo o toj situaciji, ali ne sigurno na onaj način kao što su razmišljali talijani. . .

IVICA
Ma čekajte, čekajte. . .

ATILIO
. . . Oprostite da završim. Kad su Talijani radi Amfiteatra porušili sve, naime predviđali porušiti sve blokove oko Amfiteatra, pazite, i prema tome gradsku strukturu koja je nastala u 19. st., a mi smo slijedom toga nastavili i poslije rata određenim idejnim urbanističkim rješenjima sa istim koncepcijama. Rušiti sve oko Amfiteatra u ime Amfiteatra, je li imamo mi to pravo? Rušiti grad radi jednog vrhunskog spomenika, ali ipak mislim da na to nemamo pravo. Hoćemo govoriti o Amfiteatru ili o prostoru oko Amfiteatra, u tom se slučaju slažem s vama, ali ako govorimo da u tom Amfiteatru dođe za vrijeme predstava 12 tisuća ljudi, mi za te ljude moramo unutra Amfiteatra staviti one sadržaje koji su potrebni da bi amfiteatar u tom slučaju funkcionirao.

IVICA
Da, ali ako rekonstruirate unutar spomenika, vi gradite spomenik. A spomenike na žalost ne možemo graditi, oni ili jesu ili nisu. Možemo ih samo čuvati.

ATILIO
Pa mi nismo razmišljali, niti danas razmišljamo da rekonstruiramo cijeli Amfiteatar. Mislim da određeni dijelovi za koje smo sigurni da su bili takvi kakvi, ovaj, kakvi, ovaj, što smo ih nacrtali u našoj dokumentaciji koju možete vidjeti i koju možemo braniti sto posto. Postojanje tih stvari. . . pulski Amfiteatar je vrlo jasan znate, on se jako puno u prošlosti mystificirao. Zašto?

IVICA
Jer je bio lijep. Zato se mystificirao.

ATILIO
Ne, ne, ne. . . od dijela stručnjaka, radi senzacije, ovaj, senzacionalna otkrića. . .

IVICA
Ne, ne, ne, nisam mislio od dijela stručnjaka, mislio sam čak i od publike. Ova polemika koja je pokrenuta, oko ovih restauriranja, ja vidim, njoj je temelj, njoj je izvor u jednom, - možda, romantičnom sjećanju na Amfiteatar. Onako jednog. . .

ATILIO
Ne, ne, ne. . . oprostite nije romantično sjećanje ako vratimo jedan blok koji je postojao i sad ga stavimo ponovo nazad, oprostite, čovjeku kojemu fale zubi sad stavimo dva zuba, i sad je to okmjivanje njegovog izgleda. Ma valjda je on bio krdnji kad nije imao zuba. Šta su ti parapeti, ne parapeti nego ono što je bilo ispod toga, što je. . . ovaj. . . To su proporcije, tim voltama koje su zahvaćale dva reda zajedno i sada to štitim kao nešto što je vrijedno. . .

IVICA
. . . ako je vama Amfiteatar. . .

ATILIO
. . . u toj izvornoj slici Amfiteatra. . .

IVICA
Ako je vama Amfiteatar samo ono što su Rimljani sagradili i što je, recimo, postojalo do 4. st. od kada se počeo rušiti imate, ipak, jednu usku, jednu previše određenu sliku Amfiteatra. Nije Amfiteatar samo to. Amfiteatar je ono što je i vrijeme od njega napravilo do današnjeg dana.

ATILIO
Oprostite, pulski Amfiteatar nije slojevit kao što je, recimo, slojevita Komunalna palača. . .

IVICA
Kako nije slojevit???

ATILIO
Nije! Jer on nije doživio nikakve transformacije. . . nego pljačku. . .

IVICA
Oštija. . . da nije slojevit???

ATILIO
. . . oprostite, nego pljačku kroz 1500 godina, kamena koji se iz njega vadio. I ništa drugo! Nema tragova nikakvih konstrukcija koje su se u njemu pojavljivale, ovaj, od tada kada je funkcija, izvorna, napuštena.

IVICA
Dobro, recimo to. . .

ATILIO
Nema to, on se uopšte nije koristio. . .

IVICA
Ja ću sada reći jednu groznu stvar. . .

ATILIO
Iz njega se samo vadio kamen i ništa više, to je bio kamenolom.

IVICA
Onda je to vadenje kamena, iz tog Amfiteatra, - velim vam to je grozno što ću sada reći, stvarno to možda ne bih smio reći kao povjesničar umjetnosti. To što se iz njega vadio kamen, što je on ogoljen, što mu je utroba izvađena, on je dobio jednu estetsku dimenziju koja je nenadoknadiva, a to je ta transparentnost, ta kruna. . .

ATILIO
Znači za vas je, za vas su vrijednosti ruševine i onaj romantični bršljan koji je obuhvaćen oko njih i čempresi koji rastu. . . na. . . na, onome, na kamenom zidu, koji su bili do '79. godine i unutar Amfiteatra.

IVICA
Nije, nije to bilo tako. . .

ATILIO
Oprostite. . .

IVICA
Nije to bilo tako strašno.

ATILIO
Ne, ne, ne, oprostite, nije romantično sjećanje; 'očemo li mi tu romantičnu sliku štiti, pa to je slika propadanja. . .

IVICA
Pa nije »romantična slika«, to je konkretna slika!

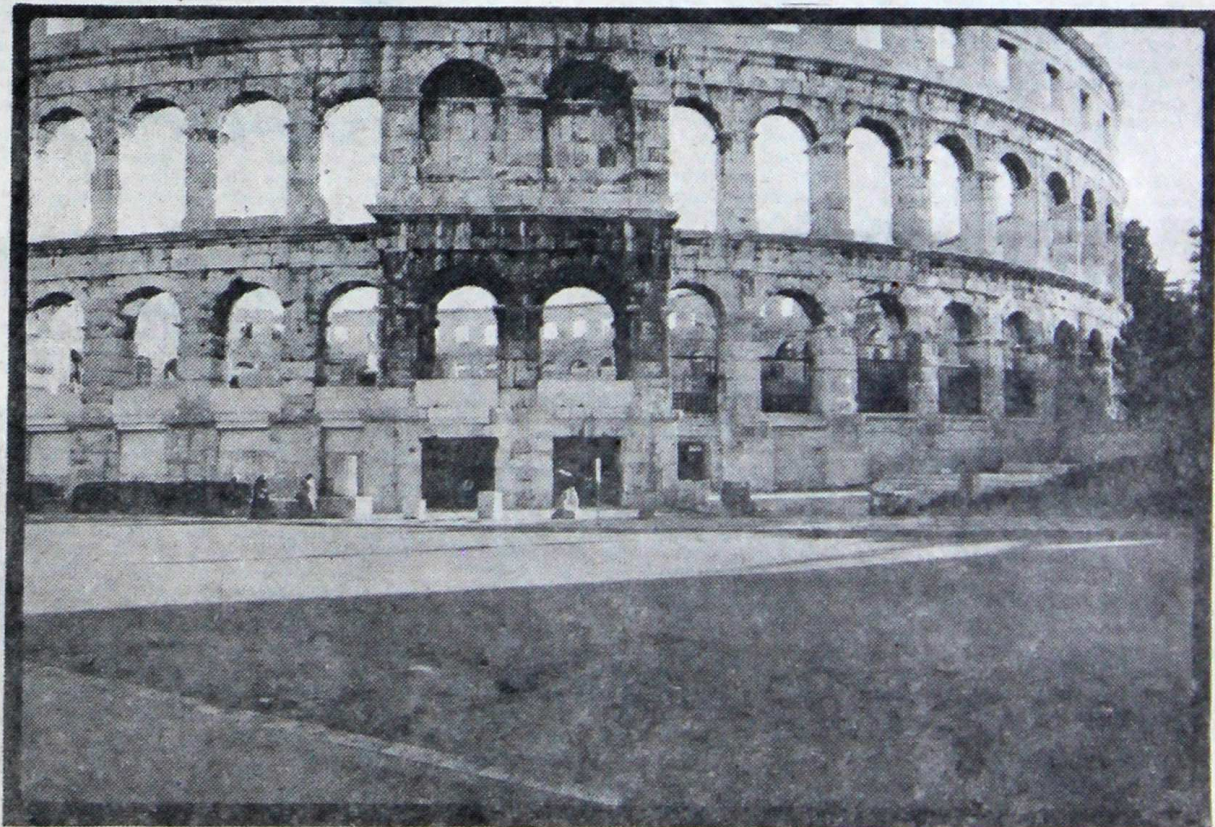
ATILIO
Na kojoj se ne intervenira, nego se iskapa i napušta se lokacija. Takvih stvari imamo, oprostite, koliko hoćete. Jel' se slažete samnom?

IVICA
Ne, ne, ne. . . sve se slažem. . .

ATILIO
Da je objekt bez korisnika i bez ekonomije osuđen na propast?

Kao što i piše – (u podnaslovu), ovo je prijepis izgovorenog teksta iz TV-emisije, ovo je doslovan, bukvalan prijepis. . . zato i samo zato ne zamjerite, sudionici razgovora, zbog manjih mogućih nesuvislosti koje se ovdje pojavljuju. . . nismo ništa dodali. . . čitaocē budi i ti dobro namjeran pa shvati da riječi koje ljudi govore u živom razgovoru ne mogu imati zaokruženu rečeničnu strukturu pa stoga ne zamjeri na izvjesnoj nerazumljivosti izrečenoga pa zapisanog. . .

Pripremlilo: MARIO BENČIĆ JEL' NA GRUJIC

MY VIDEO WANTS TO KILL YOUR MAMA!!!

U posljednje vrijeme u Puli postoji veliki interes za video klubove. Upijamo se zašto?

Vjerojatno zato što domaći kino distributeri ne mogu na vrijeme nabaviti određene tražene filmove svjetske produkcije zbog toga što su oni vrlo skupi i nedostupni u ovom kraju. Privatni video klubovi imaju daleko zgodnije načine da se opskrbe traženim filmovima svjetske produkcije, makar i na štetu kvalitete kopija. Nažalost, u našu zemlju kopije filmova ne mogu biti prvi i uspjeli na nelegalne načine kupnjom VHS kopija takvih filmova na zapadnom tržištu i onda bezobzirnim kopiranjem sa unošenjem hrvaštva u našu zemlju. Sve se to čini bez poštivanja licencnih prava prema proizvođaču filma i na štetu kvalitete dotičnih filmova. Tako da već posljednjih nekoliko godina jugoslavensko tržište predstavlja ilegalno tržište video filmova, gdje se ne poštujući uobičajena i normativna autorska i producerska prava. U toj domeni kopije tih filmova bez otkupa licencnih prava nedostupne, što je vidljivo iz liste naslova pojedinih video klubova. Granice ove zemlje i zakonska manjkavost obezbjeđuje relativno miran san vlasnicima privatnih video klubova od mogućih posljedica potraživanja stranih producenata i vlasnika prava.

Situacija u Puli je sljedeća. Postoje dva privatna video kluba. To su Hickory, u kom vele da Arena više nije kraljica filmove, što bi možda trebalo uzeti s rezervom, i relativno medijski manje razglašeni 88V, i smješten u prostoru hotela »Pula«, a u smještenu u prostoru plakata, naljepnica-gradnje više prisutan. Oboje su primjetili je ma, itd. Ono što se može primjetiti je određena doza »zdrave« konkurencije koja je u svakom slučaju potrebna. O izjavama određena doza »zdrave« konkurencije koja je u svakom slučaju potrebna. O izjavama vlasnika dvaju postojećih video klubova u našem gradu i o tome koji je prije počeo djelovati ne bih željela prosuđivati, jer sam sam da je prije ova dva video kluba postojao video klub »HOBOTNICA« klub pri RO Arena Art iz Pule koji je nakon pri RO Arena Art iz Pule koji je nakon pri RO Arena Art iz Pule koji je nakon... Kad već govorim o društvenom sektoru spomenut ću još uvijek postojeći video klub pri RO Istra kino. Međutim, na vrata od Istra kina sada stoji obavijest da video klub ne radi do daljnjega, pa se zbog toga nisam raspitala o sudbini tog video kluba.

Nazalost, nisam imala prilike odgledati veći dio naslova filmova spomenuta dva privatna video kluba, ali na bazi slučajnog uzorka mogu reći da je kvaliteta kopija daleko ispod razine gledljivosti za čovjeka odgojenog na najobičnijoj kino predstavi. Međutim, i pored svega toga još uvijek iznenađuje izuzetna traženost takvih filmova od članova tih klubova. U prosjeku oni uzimaju po 2-3 kopije u najam za jedan dan, što možda znači da su izuzetno niski kriteriji i zahtjevi tih gledalaca prema osnovnim kriterijima vrijednosti filma.

Top lista najgledanijih filmova dokazuje pomodnost i praćenje zapadnih kriterija vrednovanja filma.

Pozitivna strana video klubova je ta da oni relativno brzo donose novitete svjetske filmske produkcije, ali prave ocjene i užitke gledanja filmova ipak treba provjeriti u kinima, na filmskim platnima da bi se mogle razabrati njihove istinske vrijednosti u fotografiji, kostimografiji, igri glumaca i ukupnom filmskom jeziku.

Po mom mišljenju filmskom proizvodnju i dalje je mjesto u kino dvorani, jer sadašnja videotehnika ne može kvalitetno zadovoljiti ukuse filmskog gledaoca. (U YU OKVIRIMA).

Nataša Galo

Ovdje, u Tokiju, žena ima isto mogućnosti kao i muškarac

VIDEO VIDEO

TOP LISTA HIKORYA

1. Dolazak u Ameriku
2. Kome smeta Rodžer zeka
3. Willow
4. Koktel
5. Vrijeme sudbine
6. Presidio
7. Ponoćna trka
8. Lice s ožiljkom
9. Big
10. Zatočenik Ria

TOP LISTA J&V

1. Nestajanje
2. Berlinski proces
3. Zeko Roger
4. Cocktail
5. Ponoćna trka
6. Tri muškarca i beba
7. Princ otkriva Ameriku
8. Ubistvo M. Phagan
9. Mali Nikita
10. Varšavski tigar

Umjetnost komunikacije (4)

U posljednjem nastavku feljtona o mail-artu/umjetnosti komunikacije objavljujemo mišljenja nekoliko istaknutih stvaralaca o sadašnjem trenutku i perspektivama ovog umjetničkog fenomena u našoj zemlji.

IVAN JELINČIĆ MERLIN (Zagreb):

Mislim da mail-art ima perspektivu kod nas. Ne govorim nasumce, jer godinama sudjelujem na brojnim izložbama mail-arta širom Jugoslavije. Sve brojnije izložbe u galerijskim prostorima, bibliotekama i poštama dovoljno svjedoče o stasjanju mail-arta iz marginalne umjetnosti u jedan umjetnički pravac potpunog sporazumijevanja, s pojedincima, sporazumijevanja s matama, sporazumijevanja s kulturnim djelatnicima koji su do nedavno mail-art smatrali dilematizmom i naprosto ga ignorirali. I sredstva informiranja sve su više uz nas mail-artiste. U ovom trenutku mail-art ima veliku šansu, jer otvoreno zadire u sve pore života i sve načine gledanja na stvarnost. No, institucionalizira li se upast će u zamku vlastite euforije i završiti u ćorosokaku, u kolapsu i raspadu. Mišljenja sam da su tematske izložbe u novim prostorima, novim sredinama najbolji način da se mail-art održi i pobudi još veći interes javnosti, kao i samih mail-art djelatnika.

DOBRICA KAMPERELIĆ (Beograd):

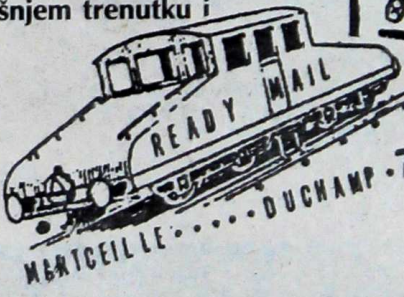
Da ili jok (e) - that's the question now! (Dok mi tamo, a oni međutim...) Mail-art doživljava novi kritički trenutak, (komunikaciona) mreža se cepa, iz nje se ispetljavaju i oni za koje smo bili uvjereni da su joj najpripravniji. Skučan prostor ovog teksta ne dozvoljava svestranju analizu, pa ću se ograničiti samo na neke svoje primere. A svima koji zagovaraju exodus ružičaste neoarističke kloake, pogotovu učesnicima dvostruke igre - svaka čast za isprazni larpurlartizam, za janusovsku politiku i za umješnost mimikrije. Günter Ruch, sada već bivši mail-artist iz Ženeve, ex Fluxusovac, izdavač izvanrednog magazina »Clinch«, tvorac ideje o I međunarodnom decentralizovanom mail-art kongresu (1986.), u posljednjem izdanju »Clincha« pobitno objašnjava razloge isključenja iz networka (mreže), pozivajući se na misao Abrahama Mola izrečenu u »Teoriji komunikacije i estetske percepcije« da je »komuniciranje u službi zajedništva«. Zatražio sam od Güntera Rucha, meni dragog mail-art partnera, objašnjenje. Uz razloge koje (mi) je naveo i Achim Schnyder iz Kasella, koji se nešto pre njega odlučio da prestane biti mail-artist (da bi se posvetio sebi samom i svom stvaralaštvu, da ne vidi mogućnost, a i smisao, u svakodnevnom

komuniciranju s desetinama mail-artista, da se drugi slabo trude da šalju materijal sa izložbi, da nema sredstva za skupu korespondenciju itd.), Ruch ističe da je i previše uradio za međunarodnu mrežu, ali da se ne ostvaruju (kolektivni) ciljevi networka i da je zavladala EGO manija (misleći pritom na H. R. Frickera, suorganizatora kongresa).

Sve ove napomene važe i za jugoslavenske mail-artiste. I pored pojedinačnih napora, mreža se u Jugoslaviji ne širi, kao da se očekuje da neko »povede igru«, a zaboravljaju se i osnovni ciljevi ovog planetarnog fenomena.

Da bi se stvorili preduslovi za budućnost mail-arta, koji se, uzgred, već prilično medijski izmjenio, pa pre možda biti reči o umjetnosti komunikacije nego o mail-artu u užem smislu (»korišćenje poštanskih medija u umjetničke svrhe«), neophodan je znatno veći stepen uzajamnog razumevanja, tolerancije, zajedništva zapravo, a i neposredniji kontakti između sudionika (multimedijalni programi i zajednički projekti i nastupi). Dalje, put ostvarenja ovih preduslova vidim dvostruko: kroz institucije kulture koje treba »osvajati« da bi se »rušile«, tj. da bi se otvorile i za ovu vrstu-e stvaralaštva i prihvatile logiku »igre« kroz network, a onda, kako je i proklamovao I međunarodni mail-art manifest, kroz ignorisanje galerija i čitavog institucionalizovanog sistema kulture.

Jer, našim umišljenim kult. ličnostima i pratećim kunsthistorijskim šušumigama ne pada na pamet da se bave marginalijama - kakvima se bavi prof. Shimamoto i mnogi drugi afirmisani avangardisti širom sveta - oni i tako tvore veliku umetnost malog balkanskog podneblja, s neverovatnim masmedijalnim isprcima ego-centričnih barbarogenija.

SASA RAKEZIĆ (Pančevo):

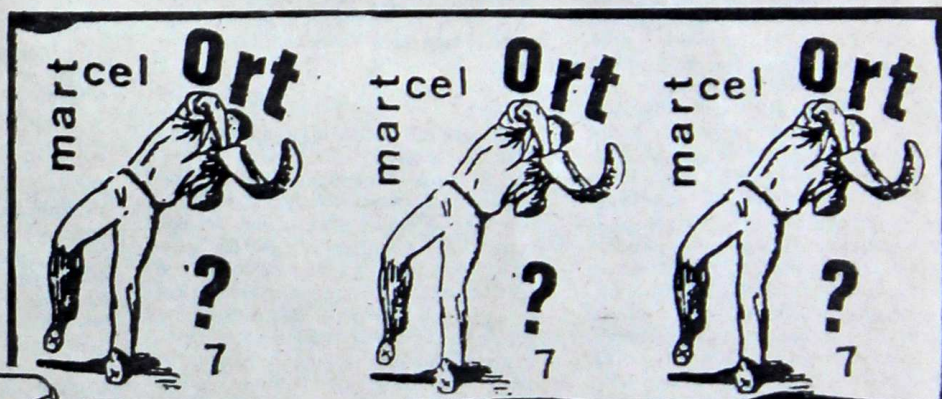
S obzirom da je mail art oslobođen uobičajenih pravila koja caruju »zvaničnim« kanalima kulture i umetnosti, teško je donositi precizne zaključke o uticaju ili perspektivama ovog »alternativnog« načina opštenja među entuzijastima.

Po svemu sudeći, budućnost mail arta je šarolika, i zavisi od ličnog doživljanja pojedinih učesnika. Nekakav uticaj na široke narodne mase, ili pak promena klime u kulturi, mogući su tek ukoliko m. a. zađe u sferu »zvaničnih« medija, i dobije njihov blagoslov. Hoće li se tako nešto desiti - i da li bi na tome uopšte trebalo insistirati - nije na meni da pretpostavljam.

Povoljna stvar u vezi mail arta je što ne postoji komercijalni interes, pa prema tome ni ograničenja koja iz komercijalnog interesa proizilaze: prilagodavanje tržištu, dođoravanje opštem ukusu, popustljivost trenutnim modama. Moguće je, dakle, priuštiti sebi onoliko slobode koliko vam se prohte - jedino merilo je dobra volja.

Ia lično, premda sam učestvovao u poduhvatima te vrste, bahatod odbijam da sebe zovem »mail artistom«, ili pripadnikom određene scene, zastupnikom nekakvog programa ili sl. I niko mi to pravo neće (ni) može, a možda i ne želi) osporiti. Da biste se uključili u m. a. kontakte, dovoljna je i radožalost, sklonost ka eksperimentu, ili nešto treće čega ćete se već sami doseliti.

Rad koji ste poslali nepoznatom prijatelju, iz daleke zemlje, isto je što i poruka bačena u boci; kada dobijete odgovor, to je poput čha koji dopire do vašeg ličnog univerzuma, do vašeg privatnog malog sveta. Takvo jedno zadovoljstvo ne samo što je nenaplativo, već se nalazi u opreci sa estetikom masovne produkcije.

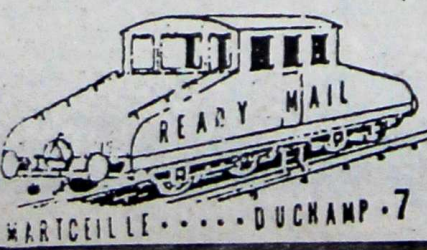

Sve su to, dakle, mogućnosti m. a. scene. Hoće li te »mogućnosti« biti iskorišćene na pravi način, ili će poslužiti kao poligon dilematizmu, zavisi samo od inspiracije i (opet ću to reći) dobre volje onih koji su odlučili da postanu sudruzi famozne »mreže«.

Pripremio: N. P. Pietro

Ilustracije: Fulgor C. Silvi (Italija) Pascal Lenoir (Francuska)

PET PREDSTAVLJA:

» ORGIJASTO - BALSKE PJESME «

Ivan Jelinčić Merlin

Rođen je 1951. godine u Slavonskom Brodu. Živi i radi u Zagrebu. Poeziju objavljuje od 1964. godine. Do sada je objavio četiri zbirke pjesama: »7. orgazam« (1979.), »Sistemusistemu« (1982.), »Baletne pjesme« (1984.) i »Bumerang« (1987.). Zbirka »Bumerang« (u rukopisu) dobila je nagradu RSIZ-a u oblasti kulture SR Hrvatske. Poeziju objavljuje u časopisima: »Bagdala«, »Forum«, »Književne novine«, »Litera«, »Letopis Matice srpske«, »Lica«, »Oko«, »Poezija«, »Republika«, »Vidici«, »Vidik«, »Quorum« i dr. Priredio je više izložbi vizualne poezije u radnim kolektivima i knjižnicama. Sudjelovao na brojnim izložbama konkretne, vizualne i gestualne poezije u zemlji i inozemstvu.

Stav prema poeziji:

Poezija je RIJEČ, znači poezije nije: PAROLA – GOLA EMOCIJA – TOČNOST – FORMULA – SAVJET – PLAKANJE – ni DOBRODUŠJE.

Pisanje – Disanje!

Pisanje je za mene imperativ. Pjesme nikad ne pišem u dahu. Pravim bilješku za bilješkom i odlažem u vremenski vakum. Nakon puno vremena bilješke prolaze kroz četiri faze obrade i montaže.

I faza: od niza stvarnosti stvaram novu stvarnost.

II faza: odbacivanje BALASTRIJEČI ili traženje novih.

III faza: građenje stiha.

IV faza: tipkanje i finiše.

Vizualna, gestualna poezija i mail art prolaze kroz mene na isti način samo nešto drugačijim redom.

» UNJEDRITELJ «
 » IZNJEDRITELJ «
 » GRADITELJ «
 » RAZARATELJ «
 » IZGARATELJ «
 » KOROZIJA «
 » GRADITELJ «
 i » ANTI KOROZIJA «

Emocijom i svim svojim stvaralačkim egom sam vezan uz riječ, sliku i ton.

Uzori postoje, uzori će i dalje postojati, no uvijek nastojim i nastojat ću izbjeći krađu ili kopiju stiha.

Ivan Jelinčić Merlin predstavlja se čitaocima »Petice« pjesmama iz novog, neobjavljenog ciklusa »Orgijasto – balske pjesme«.

KRALJICA ŠUTNJE

Kraljica šutnje pritišće mi puls
 očekujem pogled konsultacijskog svjetonazora
 upravo urađene niotkogudnosti
 sočni pridjev vremena
 pipa moju nutrinu
 moj smisao za slikovitost
 sati konačnosti stižu
 i prestižu konačnost u meni
 i prestižu pribranost u meni
 zaliječit će zakrivljeni oblik psihe

U MENI
 MENI
 MENI

klaustrofobija nestaje
 i ruke pružam na potiljak
 ispod duge lepršave kose
 bijesne mogućnosti koraka
 vrijeme pritišću

ZBOG VRUĆE KRVI

Teška radost vremena
 slijeva se u moj panični glas
 Organizam straha raste u meni
 Danomice rastu
 sumnja i senzibilija

ZAGREB

OVDJE sam bez promjene
 OVDJE sam snimak
 OVDJE sam područje procesa
 OVDJE SAM SPOZNAJA
 OVDJE rastem
 OVDJE sam reakcija i panika

ROMAN O LJUDSKOM ISČEZNUĆU

Naknadno uljudan s izraslinom
 instinkt me zaustavlja
 u doživljaju katarze

Uzmičem u lov
 krvav elementaran
 Lijepim vlastiti njuh u nos
 prikovane kanalizacije
 dvomotorca benzina
 oštih bridova
 poslije sanjam ljudski glas
 slušam tužnu nježnu uspomenu
 razapet sam i podvrgnut
 stvoru čudno pulsirajućem, vjekovječnom
 i u uspomena gorostasne isto tako

UZETI ŠTO SE PONUDI ... ILI... UNISTIŠ SAM PJESMU

onog trenutka, kad sam to
 učinio
 javio se u meni osjećaj
 običnog zadatka osjećaj
 autocenzure osjećaj
 kvaliteta zamisli: rutinska
 namrštena sebičnost (sagnula je glavu)
 još jedan promašen stih
 (žurba, kontakt, podatak
 to je čista nasmješena matematika)
 predajem se odstupanju
 i raspoložem sobom
 raspoložem samim sobom
 raspoložem osebujućom
 osebujućom
 lažnog
 lažnog
 lažnog

NIKAD NE IZBJEGAVAM BORBU ... ILI ... MONTAŽA STIHA

Montiram stih
 Gospodin stih
 sklapa nedovršenu misao
 STIH SE
 miješa
 buči
 prurušava
 piše (slovo, slog, riječ)

Iskušenje je preveliko
 Mogućnost:
 PRICA
 ŽIVOT
 NESTAJANJE
 (cijela ljudska era, dakle)

STIH nehotice grize dah
 STIH pipa mozak
 STIH (vrelinu mu krade)
 CVR... CVR... CVR...

mislim stih
 osjećam stih
 podižem stih
 radim stih

SISTEM

Simbizom
 Asimilacijom
 Evolucijom
 Dogodio sam se
 Događam se
 Trajem

Prepoznatljiv sam

Željelo me
 I stvorilo me
 Vrijeme

... (a vrijeme je najbolje skriveno
 u konzervi)

Konzerva sam dakle
 Konzerva sam koju će
 dobar trgovac plasirati
 daleko, daleko

Čitavo moje biće žudi akciju
 /pogled uznemiren/mršavo rame/srce milostivo/
 /luckaste kosti/utroba odlučna i strpljiva/

Sav sam SISTEM
 SISTEM PO POSTUPKU
 SISTEM PO SAMOVOLJI
 SISTEM PO RAZUMU

Tvrd, precizan, predodređen

... ŠTA SE RADI U REDAKCIJI LISTA »PET«-O'PET...?

Okupljaju se ljudi! O'PET - pozivamo ljude...!

Pozivamo ljude koje zanima pisanje, novinarstvo, muzika, strip, rock, kultura, kuhanje, zavarivanje, svježi zrak, ekologija, politika...
Pozivamo sve kojima treba ovakvo nešto kao što je ova novina...
Sastajemo se utorkom i četvrtkom u 19 sati, u Rakovčevoj 12. (tel. 052 - 22-967) ... dođite, pišite, telefonirajte...

**SPECIJALAN POZIV — HITNO TREBAMO LJUDE KOJI BI SE POZABAVILI PRODAJOM I DISTRIBUCIJOM — TREBAMO KOLPORTERE — ZA TO JE POTREBNO DA DOBETE U PROSTORIJE OK SSOH — PULA — Tu možete dobiti sve informacije o mogućnostima da steknete slavu i bogatstvo prodajom »PET«-ice...
KOLPORTERI — JAVITE SE — TREBAMO »VAS«!!!**

Pored osnovnog »posla« koji se sastoji u stvaranju, pripravljanju, projektiranju, kuhanju, ... - jedne novine (»PET«) - pokušavamo činiti i što-šta drugo. Pokušavamo činiti sve ono što može popularizirati ovu novinu, pokušavamo izmišljati sadržaje koji će popuniti kalendar zbivanja u ovom gradu... U zadnje vrijeme dali smo si truda da organiziramo nešto što smo nazvali »Jutra poezije«, organizirali smo zanimljiv koncert Tamare Obrovac, pa da odmah spomenemo i uz čiju

pomoć smo to činili. Suorganizaciju u tim akcijama podijelili smo sa SAKUD-om, OKUD-om »Istra«, dramskom radionicom »I-nat« - pored toga moramo spomenuti pomoć KUD-a »Matko Brajša Rašan« u organizaciji koncerta Tamare Obrovac - nesebično su ustupili prostorije za taj koncert. Zahvaljujemo pulskoj poslovnicu AGENCIJE »KOMPAS« za pomoć pri organizaciji prvog »Jutra poezije«.
O dešavanju pri prvom susretu U Jutrma poezije donosimo i kraću anketu sa sudionicima i posjetiocima:

Žižo, da li je trebalo ovo danas?
PAA?, TO JE TREBALO JUČER!

JUČER JE TREBALO, PA KAD SE VEĆ NIJE DESILO JUČER, ONDA, POTREBNO JE ZAPRAVO DANAS. SVE ONO ŠTO JE POTREBNO DANAS TO DANAS OSTVARUJEMO. PREMA TOME, AKO SE NIJE DESILO JUČER, NEKA SE DESI SUTRA, ALI BAŠ DOSLOVCE SUTRA, A NE SAMO PRIVIDNO SUTRA I NE PREDALEKO SUTRA. POEZIJA NIJE NEKOMUNIKATIVNA, ZA NJU SAMO TREBA PRONAĆI PRAVU ATMOSFERU, PRAVO DRUŠTVO, PRAVI TRENUTAK I PRAVO ORUŽJE. SAMA — ZA SEBE SVE MANJE OSTAJE DOVOLJNO UBOJITO ORUŽJE. I NE TREBAMO SE STIDITI SVIH MOGUĆIH OKOL-

CRTA I PIŠE: MARIO BENČIĆ

NOSTI KOJIMA ĆEMO POEZIJU U NJEZINOJ PREZENTACIJI NAORUŽATI. DJE-LUJE MALO MILITANTNO, MEĐUTIM, POEZIJA, ZA RAZLIKU OD UKORIENJE-NIH MIŠLJENJA, JEDNO JE OD VRLIO UBOJITIH ORUŽJA, AKO SE UPOTRIJEBI NA PRAVI NAČIN. ALLORA, TREBA JE NAOŠTRITI, TREBA JE NAELEKTRIZIRATI, TREBA JE, ZAPRAVO, SVIM MOGUĆIM, DODATNIM, ZAPRAVO, TEHNIČKIM SREDSTVIMA OPREMITI DA BI BILA UBOJITA KAO ŠTO JE NEKADA BILA BEZ TOGA. - JER DOŠLO JE VRIJEME TEHNO-LOŠKOG UNAPREĐIVANJA, PA PREMA TOME TREBA I POEZIJU TEHNOLOŠKI UNAPRIJEDITI DA BI BILA ISTO ONOLIKO UBOJITA KAO ŠTO JE BILA PRIJE DVIJE TISUĆE GODINA.

- sve skupa, kada pogledamo, ovaj narod, ispada da mu poezija stvarno fali?

NE, NAROD JE BESVJESTAN!

- došao je bez-svjesno ovamo? nije ništa očekivao?

NE, NAROD JE NEŠTO OČEKIVAO, ALI NIJE ZNAO ŠTO OČEKUJE. - I TU MOGUĆNOST, POVOLJNU MOGUĆNOST, TREBA I UBUĐUĆE KORISTITI, ALI NE ZLOUPOTREBLJAVATI. PREMA TOME NAROD ĆE NAKON OSAMNAEST I POL GODINA POČETI DOLAZITI NA OSNOVU OVAKVOG ISKUSTVA, UPRAVO ZATO ŠTO ZNA ŠTO HOĆE I ŠTO ZNA (I ŠTO JE ZNATIŽELJAN) ŠTO ĆE U TOM POGLEDU ŠTO OČEKUJE, OD ONOGA ŠTO OČEKUJE, ŠTO ĆE DOBITI.

E!!! NE TREBAMO SE ZANOSITI ILUZI-JAMA DA JE NAROD ŽELJAN POEZIJE. NAROD NIJE ŽELJAN POEZIJE. NAROD JE ŽELJAN NEKAKVIH ZBIVANJA U KOJA MOŽE BITI UBROJENA I POEZIJA. E, SAD, PAMET JE JEDNO OSNOVNO STRATEGIJSKO USMJERENJE U POETSKOJ KOMUNIKACIJI. TU PAMET TREBA MAKSIMALNO ISKORISTITI. INICIJATIVA NIJE DOVOLJNA. SVAKA ČAST INICIJATIVI, (NAJRPIJE »PET«-ICE) I TO KONKRETNO INICIJATIVI - SVAKA ČAST TOJ INICIJATIVI, MEĐUTIM ONA NEĆE BITI DOVOLJNA AKO SE U NJU MAKSIMALNO NE UKLJUČI PAMET I OVO TEHNOLOŠKO UNAPREĐENJE, A TO SE MOŽE PO-STIĆI JEDINO UZ MOJU POMOĆ.

Čuli ste pjesnika i njegove misli o poeziji i njenoj ubojitosti - pa sad pročitajte dnevnu štampu i pogledajte šta čine piscu Salmanu Rushdieu, kako su neki shvatili relaciju poezija - oružje, ja ih ne bih zvao u svoju kuću.

Bilo je veselo tog jutra u »Hramu«, sakupio se narod, razgovarali smo.

Volim poeziju...sviram flautu...sviđa mi se sve ovo...bilo je u redu...zbilja je u redu...ujutro, subotom, spavam...ovo je razlog da ustanem... ovo nam je rekao jedan Marin.

... ja mislim da će mi se ovo dopasti...nisam još sve vidjela...sačekajmo da završi...volim Prévert-a...drago mi je što sam ovdje došla, jer inače se ništa ne dešava...čekam da se kazalište što prije otvori...od filmova u kinima nema baš neki izbor...od koncerata odem na Magazin, Bajagu, ali i to nije baš neka »kultura«...

(Gordana)

...pa, lijepo je ovo...trebalo bi još mnogo toga ovom gradu, mrtav je...više tih kulturnih događaja...izložbe, koncerti, predstave

(Ljiljana)

RAZGOVOR SA GOSTOM (IRENA GRUBICA)

Pet - Voliš li ovakav događaj ili si nešto drugo očekivala?

IRENA GRUBICA - Drago mi je da je ovako ispalo jer je spontano.

Sve što je spontano lijepo ispadne.

PET - Čovječe ovo je bila šema, ja bih da mi sve ovo ponoviš nekim drugim riječima!

IRENA - Bilo je lijepo jer je tako moralo biti. Ovo je druga šema, ne znam šta hoćeš?

PET - Paše li ti sve ovo?

IRENA - Paše!

PET - Da li ti je ovo bilo dobro?

IRENA - Pa, čuj, za reč dobro postoji samo jedna riječ, a to je - dobro. Znači, bilo mi je dobro.

PET - Je si li imala predstavu kako bi ovo moglo izgledati?

IRENA - Čekala sam da vidim šta će ispasti.

PET - Paše li ti Žižović kao sugovornik?

IRENA - Da

PET - Hoćeš li mi reći nešto o Severu?

IRENA - Šta da ti kažem, jedino da je bio veliki pjesnik. Takvih pjesnika trebamo mnogo više da bi naša poezija bila...

PET - 'bem ti, stalno imaš šeme u odgovorima, šta da radim pa da čujem nešto drugačije?

IRENA - pa zar nisi čuo moju »Statističku šemu s druge strane papira«.

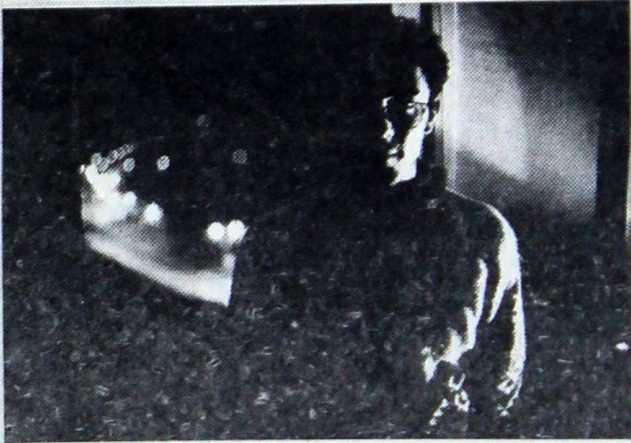

... dvadesetak dana nakon ovog susreta s poezijom u »Augustovom Hramu« - sakupili smo se ponovo na istom mjestu - ovaj put je tema bila - »Rosk poezija« - unutar ove teme voditelj Budimir Žižović posebnu je pažnju posvetio pulskoj rock grupi »KUD IDIJOTI«, a posebnu zanimljivost u razgovoru o djelu rock autora poznatijeg kao »SALE-VERUDA«, dao je pulski istaknuti roker BUCO-Langer Bruno. Svakako je kao zanimljiv prihvaćen i nastup člana grupe »THE SWINDLE« sa čitanjem vlastite poezije kao i poezija jednog od članova grupe »MESSERSCHMITT«, koju je recitala Marina Mihajl.

U publici smo uočili prisustvo više poznatih ljudi čije je stvaralaštvo vezano za ROCK - bili su tu Boris Bjelica, Elvis Mileta, Vojislav Stojković - Stole, Branko Sušac; naravno prisutni su bili i članovi rock skupina koje smo pomenuli. Velika je šteta što upravo članovi grupe KUD »IDIJOTI« kojima je i posvećeno to jutro nisu bili prisutni... etc... itd... serem dragi ljudi... serem... ali možete mi vjerovati da je upravo tako bilo... etc... čao, čao, kako bi ono već rekli u jednoj od emisija na našem lokalnom radiju... serem... bok!

piše i crta: mario benčić

P.S. - Dragi moji ukoliko želite biti in morate prisustvovati »Jutrma poezije« - oba-vještenje o slijedećem susretu dobit ćete na vrijeme.

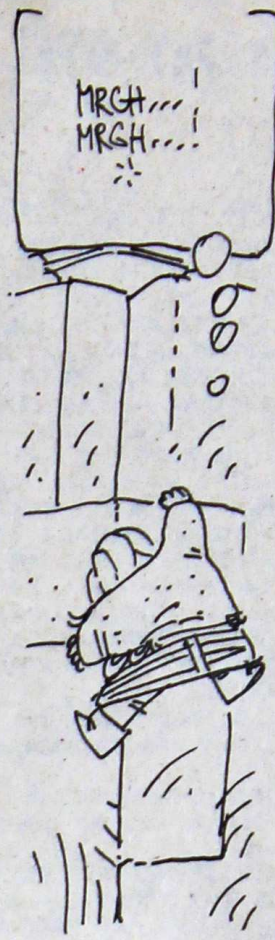
DODITE I POGLEDAJTE
MOJU IZLOŽBU
SLIKA I GRAFIKA U KAFFE
BAR D; O. C. NA
ES KRIVINI.
Nadj Denis

Josip Sever 1938 - 1989

Na crno kad se kontrira bijelim
i još crveno i žuto
kroz razna mora ja se selim
u svoje smionu jutro
Josip Sever

PUNA MI JE KITA SVIH I SVAKOGA PIŠAJU I SERU PO KANTUNIMA I PORTUNIMA KAKO SE KEMU DIGNE... JEBOTE, KUŽIŠ??!

JA PROTESTIRAM! PROTEST!

JA OVDJE SEREM IZ ČISTOG PROTESTA --NA SRED OVOG TRGA, KUŽIŠ NEKA SVI VIDE... NEKA VIDE.

'DI JE GODINA ČISTOĆE... DI? DI? DA GODINA ČISTOĆE ... PRRRRRED!!!

E... NEMOJ TAKO, DRUŽE... NEMEREŠ... PRVO STANICA, PA ZAPISNIK, PA RED, PROPS... KAKAV PROTEST, ZAŠTO... NEMEREŠ, NIJE TO U REDU BENETITI RED I MIR....

...ZNAŠ...

